

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 05.10.2018 № 18)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАЦІОНАЛЬНИЙ РАХУНОК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я"
1.04.00.02**

електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-33-45
керівник ДСС: Сенік О. О.

Київ – 2018

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	5
2.5. Послідовність та зіставність.....	6
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	8
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Національний рахунок охорони здоров'я" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Національний рахунок охорони здоров'я" (далі – ДСС, спостереження), орієнтованих на широке коло споживачів (як на користувачів, так і на виробників статистичної інформації), задоволення їхніх потреб в інформації щодо якості даних і процесів спостереження.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення ДСС є отримання інформації щодо фінансування системи охорони здоров'я.

Спостереження запроваджене у 2007 році на виконання заходів Стратегії розвитку державної статистики на період до 2008 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2004 № 910, Програми розвитку системи національних рахунків (СНР) на період до 2010 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2003 № 475, а також для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень у сфері охорони здоров'я.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.04 "Охорона здоров'я".

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є Закон України "Про державну статистику". ДСС проводиться з урахуванням положень Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) № 1338/2008 від 16.12.2008 щодо статистики Співтовариств в області громадського здоров'я та здоров'я і безпеки на робочому місці, а також Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/359 від 04.03.2015, який передбачає імплементацію Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) № 1338/2008 від 16.12.2008.

ДСС проводиться відповідно до Методологічних рекомендацій щодо складання Національних рахунків охорони здоров'я (НРОЗ) в Україні (далі – Методологічні рекомендації), затверджених наказом Держкомстату від 10.05.2007 № 137 і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату

(www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я".

Спостереження здійснюється на основі:

даних державних статистичних спостережень 1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств", 2.03.02.01 "Основні показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг", а також адміністративних даних, зокрема, Міністерства охорони здоров'я – звіту про мережу та діяльність медичних закладів, звіту лікувально-профілактичних закладів; Державної казначейської служби – звітів про виконання державного та місцевих бюджетів; Фонду соціального страхування – звіту про виконання бюджету Фонду соціального страхування; Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, – звіту про доходи та витрати страховиків; Благодійної організації "Фонд Олени Пінчук "АНТИСНІД" – даних про надходження та виплату коштів.

Основною статистичною публікацією, в якій поширюються дані ДСС, є статистичний збірник "Національні рахунки охорони здоров'я в Україні".

На запити користувачів надається статистична інформація за результатами спостереження у зведеному вигляді на паперових носіях, в електронному форматі, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

У рамках співпраці з міжнародними організаціями дані, отримані за результатами ДСС щодо фінансування системи охорони здоров'я, надаються Євростату та Всесвітній організації охорони здоров'я.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками ДСС є:

витрати на охорону здоров'я з розподілом за функціями (видами медичних послуг) та провайдерами (постачальниками послуг); провайдерами (постачальниками послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами); функціями (видами медичних послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами).

Одиницею спостереження є інституційна одиниця. ДСС охоплює сферу охорони здоров'я країни.

При складанні НРОЗ використовуються класифікації, визначені Методологічними рекомендаціями щодо складання Національних рахунків охорони здоров'я.

Національний рахунок охорони здоров'я складається по Україні в цілому та поширюється у вигляді стандартних таблиць.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Методологічні рекомендації щодо складання Національних рахунків охорони здоров'я розроблені на основі методології, визначеної Всесвітньою організацією охорони здоров'я разом з Світовим банком та Агентством США з міжнародного розвитку і повністю їй відповідають. Це забезпечує можливість співставлення індикаторів щодо фінансових потоків, спрямованих країнами у галузь охорони здоров'я, для здійснення міжнародних порівнянь.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної публікації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних ДСС здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
IV квартал наступного за звітним року	січень другого за звітним року	січень-лютий другого за звітним року	28 лютого другого за звітним року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються у терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними

умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.xls, *.pdf) на офіційному веб-сайті Держстату. Так, статистичний збірник "Національні рахунки охорони здоров'я в Україні" розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Публікації"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я". Ця інформація може надаватися користувачам в електронному форматі за їхніми запитами.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим ДСС, можна отримати за запитами в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 287–33–45;

електронна пошта: *O.Senik@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua*.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua*.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція ДСС передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними по Україні з 2005 року та з показниками щодо фінансування системи охорони здоров'я інших країн, які

оприлюднюються на веб-сайті Всесвітньої організації охорони здоров'я (www.who.int).

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, наукові установи, заклади освіти, міжнародні та громадські організації, підприємства, установи та громадяни.

У квітні 2017 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації щодо показників, які містяться в статистичному збірнику (на момент проведення анкетного опитування – у статистичному бюлетені) "Національні рахунки охорони здоров'я в Україні", а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Основні висновки за результатами опитування:

30% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є важливою складовою їхньої діяльності;

90% користувачів отримують необхідну інформацію з тематики опитування електронними засобами (електронна пошта, Інтернет);

40% опитаних використовують веб-сайт Держстату для отримання інформації постійно, стільки ж – періодично;

90% опитаних, які у своїй діяльності використовували статистичне видання "Національні рахунки охорони здоров'я (НРОЗ) України", поставили оцінку "добре" та "відмінно" переліку показників, уміщених у ньому;

при цьому найчастіше використовують показник "Загальні витрати на охорону здоров'я" (100% опитаних), на другому місці – показник "Загальні витрати на охорону здоров'я за фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)/джерелами фінансування/провайдерами (постачальниками послуг)/функціями (видами медичних послуг)" (70%), на третьому місці – показники "Витрати на охорону здоров'я з розподілом за провайдерами (постачальниками послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)" та "Витрати на охорону здоров'я з розподілом за функціями (видами медичних послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)" (по 40%);

80% опитаних не отримують інформацію з тематики опитування з інших джерел, а користуються лише даними Держстату;

90% користувачів дали оцінку "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому найбільш

важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність" і "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наведена в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Ураховуючи, що ДСС здійснюється на основі даних ДСС "Обстеження умов життя домогосподарств" та "Основні показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг", а також адміністративних даних Міністерства охорони здоров'я, Фонду соціального страхування, Державної казначейської служби та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, звітного навантаження на респондентів за цим спостереженням немає, оскільки відсутній безпосередній збір даних від респондентів.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З цією метою передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно організації спостереження, його проведення, збору даних, формування інформації та її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

Заклучна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення існуючих інформаційних потреб користувачів статистичної інформації та оптимізація процесу статистичного виробництва, що здійснюється шляхом раціоналізації вибору джерел адміністративних даних для формування статистичної інформації.

Оскільки дані, отримані за результатами спостереження, використовуються для міжнародних порівнянь та є основою для прийняття управлінських рішень у сфері охорони здоров'я, з метою подальшого вдосконалення ДСС буде опрацьовано питання щодо визначення додаткових джерел даних.